

► TEMA

Responsabilitat sobre el clima

La responsabilitat legal dels estats de lluitar contra el canvi climàtic centrarà la propera conferència del Laboratori Interdisciplinari sobre Canvi Climàtic (LINCC UIB) que tindrà lloc avui horabaixa a les 19h al Col·legi d'Advocats.

El canvi climàtic, una qüestió de justícia

♦ Pau de Vilchez Moragues *

Més de 30 anys després de la Convenció de Nacions Unides sobre Canvi Climàtic, els dubtes que alguns expressaven, a vegades per boca dels seus cosins, s'han esvaït. Ara gairebé ja ningú no nega que ens trobam davant d'un dels grans desafiaments per a la humanitat, que pot condicionar de manera seriosa el nostre futur. A l'opinió científica, s'ha anat sumant

un consens polític que a París el 2015 va aconseguir superar desconfiances geo-estratègiques per reconèixer la necessitat peremptòria de prendre les mesures necessàries per garantir que la temperatura mitjana global de la terra no arribarà als dos graus centígrads. El coneixement científic, doncs, hi és, i la consciència de l'amenaça també. El problema és que aquesta consciència encara no s'ha transformat en acció suficient per a respondre a aquesta amenaça.

Ara bé, estan obligats aquests Estats a fer més del que fan? Estan

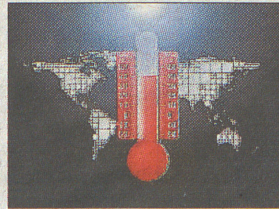
obligats a fer alguna cosa? La resposta, malauradament, és complexa i d'aquí deriva en part el problema. A un marc legal amb objectius clars i suficients però del qual s'havien desvinculat la majoria de països emissors (Protocol de Kyoto) ha succeït un acord internacional d'una força obligatòria limitada però d'abast pràcticament universal (Acord de París). Tot i que encara és prest per valorar l'impacte de l'Acord de París, tots els estudis científics mostren que estem encara molt enfora d'allà on hauríem de ser per evitar un futur que ningú vol. No només no hem reduït les nostres emissions al nivell necessari per mitigar el canvi climàtic sinó que les emissions globals segueixen augmentant. I la possibilitat d'un futur proper on la temperatura mitjana global hagi augmentat 4 graus és cada cop més a prop.

Davant aquest panorama, joves,

infants, persones majors i ONGs de tot el món estan començant a exigir als seus països aquelles polítiques imprescindibles per a garantir un futur digne per a tothom. Construint el seu argumentari jurídic a partir dels drets humans, el principi de precaució o el deure constitucional de protegir la ciutadania, aquestes persones estan

lluitant als tribunals allò que els seus governs els neguen des de les institucions. I allò més interessant és que en alguns d'aquests casos, i de manera creixent, aquestes persones estan guanyant i els seus Estats són obligats a adoptar les mesures necessàries per a lluitar contra el canvi climàtic.

* Subdirector del Laboratori Interdisciplinari de Canvi Climàtic de la UIB (LINCC UIB) i professor ajudant de Dret Internacional Públic de la UIB.

► TEMA

Les dones són més immunes que els homes

La ciència intenta explicar que davant determinades malalties tenen una incidència major en els homes que en les dones. Les tories apunten a que la selecció natural protegeix més a les dones per tal de garantir la seva capacitat reproductiva.

Sexe i infecció

♦ Jordi Reina Prieto *

Des de fa temps se sap que les taxes de mortalitat d'algunes malalties infeccioses són més altes en homes que en dones. La diferència se sol atribuir a una resposta immunitària més fort en les dones. Les diferències en les rutes de transmissió de les infeccions poden donar lloc a una evolució que afa-

voreix els patògens amb virulència específica de sexe. Perquè les dones puguin transmetre patògens durant l'embaràs, part o lactància, aquests s'adapten evolucionant a una menor virulència en les dones.

Una teoria postula que la interacció entre les hormones sexuals i el sistema immunològic fa als homes més vulnerables a l'acció del patògen que a les dones. En general, les femelles tendeixen a presentar una resposta immune més intensa que els ajuda a eliminar infec-

S'espera que els patògens evolucionin amb una virulència masculina igual al dels patògens en una població sense transmissió vertical i amb una virulència femenina més baixa que la dels patògens en una població sense transmissió vertical.

Aquestes variacions evolutives podrien ser les responsables de les diferències de comportament patològic entre un mateix microorganisme que afecta a sexes diferents. Depenent del seu comportament en l'ésser humà, el sistema immune protegiria la dona fèrtil, evitant afectar la capacitat reproductiva, de forma diferent a l'home sense aquesta capacitat. Sembla que els patògens són els primers a no respectar la igualtat de gènere.

* Professor de Virologia de l'Hospital Universitari Son Espases

► TEMA

Models educatius

La pedagogia i els docents intenten innovar i introduir nous mètodes per tal d'educar millor. Més enllà del debat pedagògic i metodològic, el debat també s'hauria de centrar en model educatiu cal aplicar a Espanya, i potser caldria considerar els models d'altres països però sense deixar de banda els resultats acadèmics..

Doctrina pueril

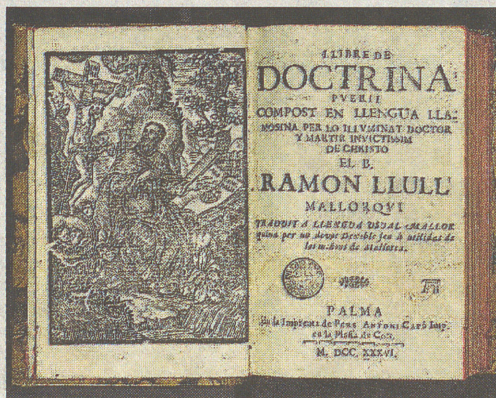
♦ Josep Maria Buades *

L'educació ha estat un dels camps de batalla ideològica més intensos del 'règim del 78'. No hi ha manera de què les forces polítiques arribin a un consens sobre el model d'escola pública o privada, centralitzadora o autonòmica, més bé tècnica o humanística, amb ensenyament de religió o sense, etc. Tot això redunda en mancances del sis-

tema educatiu, tal i com es palesa als informes Pisa. Darrerament el focus de la discussió s'ha dirigit al paper adoctrinador que té l'escola, sobretot quan els que adoctrinen tenen una ideologia diferent a la nostra.

Quan hi ha temes polèmics com aquest m'agrada acostar-me als clàssics i imaginar-me què n'haurien pensat. I el nostre clàssic per excel·lència és, òbviament, Ramon Llull. El més gran pensador mallorquí va dedicar un llibre específicament a tractar com s'havien d'edu-

car els joves, més concretament el seu fill Domenge. D'ell en sabem bastant poc, només que no va tenir les inquietuds intel·lectuals de son pare. Potser per això, i seguint l'estela d'Hesíode a *Els treballs i els dies*, Llull volgué reunir en un llibre tot allò que el filòsof pensava que havia de saber un home de pro, ensenyant-li els principals fonaments de la religió catòlica i cominant-lo

a triar algun ofici que l'enfortís espiritualment o que tingués impacte en la comunitat. El títol d'aquesta obra cabdal de la pedagogia medieval avui seria titllat de políticament incorrecte, ja que es diu *Doctrina pueril* (c. 1276).

Tanmateix, sembla ser que l'«adoctrinament» del fill de Ramon Llull no va obtenir els resultats esperats i Domenge no seguí la carrera cortesana, erudita i missionera del pare. Fins i tot al seu testament Llull va confiar la custòdia de l'obra literària al seu gendre Pere de Sentmenat. Això prova que, malgrat tots els esforços pedagògics, els fills s'acaben pareixent més al seu temps que als seus pares.

* Doctor en Història

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)